

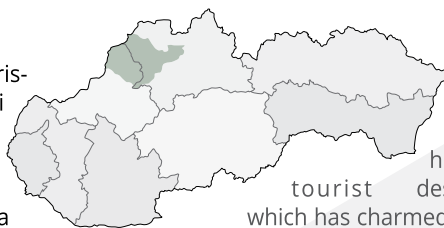
VRCHTEPLÁ

Región Horné Považie

Region Horné Považie

Horné Považie, región charakteristický nespočetnými možnosťami pre aktívne trávenie dovolenky, je čoraz vyhľadávanejším turistickým cieľom. Jeho neodmysliteľnou súčasťou je krásna príroda, ktorá si podmanila nejedného z návštevníkov. Okolitá príroda, tradičný spôsob chovu zvierat a pestovanie plodín ponúka ideálne podmienky pre rozvoj agroturistiky. Horné Považie je východiskovým bodom viacerých turistických trás a cyklotrás. Na svoje si prídu nároční i menej nároční turisti, pretože sa tu nachádzajú trasy rôznej náročnosti. Okrem krásnej prírody je región bohatý aj na pamiatky a kultúrne podujatia, pripomínajúce zvyklosti a tradície. Rozmanitosťou podujatí patrí k jedným z najatraktívnejších regiónov Slovenska.

Region Horné Považie, characterized by countless possibilities of spending an active holiday, is an increasingly desired tourist destination. The beautiful nature, which has charmed many visitors, is its inseparable part. The surrounding countryside, traditional methods of breeding animals and growing crops offer ideal conditions for the development of agritourism. Horné Považie is the starting point of several hiking and biking trails. There is something for less demanding as well as challenging tourists, as there are trails of varying difficulty. In addition to the beautiful nature, the region is also rich in monuments and cultural events, reminiscent of customs and traditions. With a variety of events it belongs to one of the most attractive regions of Slovakia.

Pár slov o obci Vrchteplá

Pod ochranou Súľovských vrchov si v útulnej Vrchteplej nažíva len 259 obyvateľov. Napriek tomu žijú bohatým kultúrnym životom a majú čo ponúknuť aj turistom.

Len 15 km od Považskej Bystrice a 25 km od Bytče si obec každý rok pripomína udalosti Slovenského národného povstania pri pomníku, venovanom padlým partizánom. Cestou k nemu sa môže každý návštevník vrátiť v čase a navštíviť Pamätnú izbu SNP, ktorá vám bude sprístupnená na vyžiadanie. Zaujímavosťou je, že izba sa nachádza priamo v budove niekdajšej základnej školy, ktorá navyše v minulosti slúžila – a dodnes stále slúži – ešte aj ako evanjelická modlitebňa.

Vrchteplá je malá horská obec, popretkávaná množstvom turistických trás a cyklotrás – križuje ju dokonca jedna z najkrajších cyklotrás v regióne Považia. Krátka prechádzka z nej vedie do jedného z najužších kaňonov v Európe – do Manínskej tiesňavy – a tiež do blízkej Kostoleckej tiesňavy. Častým cieľom turistov a cykloturistov sú však aj neďaleké Súľovské skaly.

Koncom leta je Vrchteplá najideálnejším miestom na pozorovanie meteorického roja Perzeidy. Už od roku 1977 ho práve sem prichádzajú sledovať aj astronómovia. Čo môže byť po celodennej turistike krajšie než nočná romantika pod holým letným nebom?

Brief Introduction of Vrchteplá

Under the protection of mountain range Súľovské vrchy, only 259 inhabitants live in a cozy village of Vrchteplá. Nevertheless, they live a rich cultural life here and have something to offer to the tourists, too.

Every year, only 15 km far from the town of Považská Bystrica town and 25 km far from the town of Bytča, the village commemorates the Slovak National Uprising (SNP) at the monument dedicated to the fallen partisans. On the path to the monument, each and every tourist can go back in time and visit the Memorial room of SNP upon request. Interestingly, the room is located in the building of the former primary school, which has been serving also as an evangelical chapel.

Vrchteplá is a small mountain village, with many hiking and biking trails – one of the most beautiful bike routes in the region of Považie leads through it. A short walk leads from Vrchteplá to one of the narrowest canyons in Europe – the gorge called Manínska tiesňava – and also to a nearby Kostolecká gorge. However, the nearby Súľovské rocks are also a frequent tourist and bikers destination.

Vrchteplá is the most ideal place for observing the Perseids meteor shower in late summer. Since 1977, astronomers have come here to watch it. What could be better than a romantic night spent under the open summer sky after a hiking day?

Erb
Coat of arms

História obce

Prvá známa písomná zmienka o Vrchteplej pochádza z roku 1351. Je to listina, ktorou nariadil kráľ Ľudovít I. nitrianskej kapitule, aby uviedla Mikuláša, syna Adriana z Podmanína, a Pavla, syna Tanaka z Teplej, do držby lesného majetku zvaného Lúčka.

V 15. a 16. storočí menila obec svoj názov niekoľkokrát: od pôvodného Werch cez Toppla v roku 1430, Tepla v roku 1431, Felsew Tepla v roku 1458 až po Vrchtepla v roku 1598, keď v obci stálo iba 18 domov.

Novodobá história obce je spätá predovšetkým s udalosťami Slovenského národného povstania. Počas SNP a najmä na jar 1945 prebiehali v okolí prudké boje a časté prestrelky medzi partizánmi a Nemcami. Za účasť obyvateľov v SNP a za ich pomoc partizánom udelil prezident republiky obci Vrchteplá v roku 1964 Rad Červenej hviezdy.

Village History

The first known written mention of Vrchteplá dates back to 1351. It is a document, by which the King Ludwig I. ordered to Nitra canonry to give the possession of forest property called Lúčka to Nicholas, the son of Adrian of Podmanín, and Paul, the son of Tanak of Teplá.

The village changed its name several times in the 15th and 16th centuries: from the original Werch through Toppla in 1430, Tepla in 1431, Felsew Tepla in 1458 to Vrchtepla in 1598, when there were only 18 houses built in the village.

The modern history of the village is linked mainly with the events of the Slovak National Uprising (SNP). During SNP and in the spring of 1945, in particular, fierce fighting and frequent shootouts between partisans and Germans took place in the vicinity of the village. The President awarded Vrchteplá with Red Star Order for the participation of villagers in the SNP and for their assistance to partisans in 1964.

Pamiatky a zaujímavosti

Pomník padlým partizánom

Pomník venovaný padlým hrdinom partizánskeho hnutia sa týči na vršku Hôrka nad dedinou ako najvýraznejšia dominanta obce a jedna z jej kľúčových historických pamiatok, ktorých význam a posolstvo sa nesú dobou až do súčasnosti.

Monument stojí na mieste posledného odpočinku partizánskych bojovníkov, ktorí vo Vrchteplí a v okolitých horách položili svoje životy počas bojov v Slovenskom národnom povstaní. Každý rok koncom augusta celá Vrchteplá a jej okolie ožívajú prípravami dôstojnej spomienky na udalosti z obdobia Slovenského národného povstania. Pri pamätníku sa najmä v dni výročia SNP pravidelne stretávajú bývalí účastníci partizánskych bojov, odbojár a mnohí ďalší na znak úcty k pamiatke hrdinov protifašistického odboja.

Things To See and Fun Facts

Monument to the Fallen Partisans

Monument dedicated to the fallen heroes of the partisan movement towers on the hill Hôrka nad dedinou as the most distinctive landmark of the village and one of its key historic sites, of which the importance and mission have been carried over time to the present.

The monument stands at the final resting place of partisans who lost their lives during the fights in the Slovak National Uprising in Vrchteplá and the surrounding mountains. Every year in late August whole Vrchteplá and its environs come to life with preparations of decent memories of the SNP events. On the anniversary date of the SNP particularly, former participants of the partisan movement, the resistance fighters and many others regularly meet at the memorial, as a sign of respect for the memory of anti-fascist resistance heroes.

Budova bývalej základnej školy

V drevenej stavbe horského charakteru z roku 1929 priamo v srdci obce Vrchteplá sa v roku 1930 začalo vzdelávať presne 47 žiakov. Základnú školu, vybavenú len skromne (všetky učebné nástroje zhotovili domáci dedinčania), však museli pre nedostatok žiakov v roku 1977 zatvoriť.

Škola slúži obyvateľom Vrchteplej od roku 1996 ako modlitebňa evanjelickej cirkvi a. v.

Pamätná izba SNP

Podobne ako modlitebňa aj Pamätná izba SNP našla svoje miesto v priestoroch niekdajšej základnej školy. Návštevníci pamätnej izby sa už od roku 1979 môžu detailnejšie oboznámiť s udalosťami SNP.

The former primary school building

In 1930, exactly 47 pupils began their education in the wooden building of a mountain character built in 1929, right in the heart of Vrchteplá. Primary school, equipped modestly (all the learning tools were made by villagers), had to be closed in 1977 due to lack of students, though.

The school has been serving as the Evangelical chapel of the Augsburg Confession to the people of Vrchteplá since 1996.

Memorial room of SNP

Just like the chapel, also the memorial room of SNP has found its place in the premises of the former primary school. Visitors to the Memorial room may have become familiar with the events of SNP in detail since 1979.

Turistika a cykloturistika

Turistika

Vrchteplá je frekventovanou križovatkou turistických trás od Kláku v Malej Fatre cez podmaňujúcu Manínsku tiesňavu až po najrozsiahlejšie skalné mesto na Slovensku v podobe Súľovských skál.

Príjemnú šesťnástkilometrovú trasu z Považskej Teplej až do Súľova zvládnu pravidelní i príležitostní turisti za jeden deň. Vedie cez prírodné perly Horného Považia: národnú prírodnú rezerváciu Manínska tiesňava, ktorej kaňon je jedným z najužších kaňonov v strednej Európe, a prírodnú rezerváciu Kostolecká tiesňava s najväčším skalným previsom na Slovensku. Obe tiesňavy sú priam rajom pre horolezcov a skalolezcov.

V Manínskej tiesňave ohúria zvedavcov divoké skalné útvary, strmé svahy, vzácna flóra či rozmanitá fauna. Turistiku završuje výhľad zo Súľovského hradu alebo návšteva jaskyne Šarkania diera v úchvatných Súľovských skalách.

Na túre si môžete dopriať kultúrnu prestávku v blízkej obci Kostolec, v ktorej ako učiteľ pôsobil známy slovenský spisovateľ Peter Jilemnický. Jeho pôsobenie pripomína pamätná tabuľa pred budovou bývalej školy, od ktorej je prekrásny pohľad na bralo Skala so skalnými vežami nazývanými Bosmany.

Hiking and biking

Hiking

Vrchteplá is a busy crossroads of hiking trails from Klák in Mala Fatra through captivating Manínska gorge to the most extensive Slovak rock town of Súľovské rocks.

A 16-kms-long, pleasant trail from Považská Teplá up to Súľov can be handled by both regular and occasional tourists within one day. The trail leads through natural treasures of Horné Považie: the national nature reserve of Manínska gorge, which canyon is one of the narrowest canyons in the Central Europe, and the nature reserve of Kostolecká gorge with the greatest rock ledges in Slovakia. Both gorges are almost a paradise for climbers and rock climbers.

In Manínska gorge, onlookers are stunned by wild rock formations, steep slopes, rare flora and diverse fauna. A hike is completed with views from Súľovský castle or a visit to the cave Šarkania diera (Dragon's Hole) in the breathtaking Súľovské rocks.

On the hike you can enjoy a cultural break in the nearby village of Kostolec, where a famous Slovak writer Peter Jilemnický worked as a teacher. His activity here is commemorated by a plaque in front of the former school. There is a wonderful view at a rock with rock towers called Skala and Bosmany, from here.

Cykloturistika

Svojím nenáročným, ale na prírodné skvosty bohatým územím láka Vrchteplá aj mnohých cyklistov.

Ak v Prečine, na križovatke s Rajeckou cyklomagistrálou, vyrazíte modrou trasou do Mikšovej, na úseku osemnástich kilometrov prekonáte malý hrebenok so zjazdom do Vrchteplej, prefičíte popod bralá Bosmany nad Kostolcom a na hrebeni Hoľazní, presne na hranici obcí Vrchteplá a Plevník-Drienové, si z Havranej skaly doprajete čarokrásny výhľad na Veľký a Malý Manín, Javorníky, Mikšovskú priehradu či na Bytču a jej okolie. Do cieľa dorazíte osviežujúcou jazdou popri Váhu.

Biking

Vrchteplá also attracts many cyclists with its modest, but in natural gems rich territory.

If you take the blue bike path in Prečín, at the intersection with Rajec bike path, to Mikšová, on 18-kms-long path you will overcome a small ridge with a downhill to Vrchteplá, riding underneath the Bosmany reef over Kostolec and on the ridge of Hoľazňa you will have a gorgeous view of the Great and Little Manin, Javorníky, Mikšovská dam or Bytča and its surroundings exactly at the borders of villages Vrchteplá and Plevník-Drienové from the Raven Rock. You will arrive to your destination after a refreshing ride along the Vah river.

Bežecké lyžovanie

V zimnom období poteší Vrchteplá najmä bežkárov. Obcou totiž prechádza niekoľko neoficiálnych bežec-kých tratí.

Oblíbená je napríklad 35 km dlhá trasa z Považskej Teplej do Súľova-Hradnej a späť. Prechádza okolím malebných obcí hornopovažského regiónu a fotografom ponúka nielen nádherné obrazy zasneženej Ma-nínskej a Kostoleckej tiesňavy, Súľovských skál a Skaly s Bosmanmi, ale aj nezabudnuteľné pohľady na Po-važský hrad a kaštieľ Burg.

Podobne sa aj na trochu kratšej bežeckej trase z Vrch-teplej cez Bodinú do Považskej Bystrice môžu lyžiari kochať úchvatnými prírodnými pamiatkami. Aktívnej-ší určite hravo zdolajú napríklad aj Roháčske sedlo.

Cross-country skiing

Especially cross-country skiers will be pleased in Vrchteplá during wintertime. Several unofficial cross-country trails cross the village.

For example, the 35-kms-long trail back and forth to Súľov-Hradná from Považská Teplá is quite popular. It leads through the surroundings of the picturesque villages of the Horné Považie region and it offers to the photographers not only wonderful views of snowy Manínska and Kostolecká gorges, Súľovské rocks and Skala with Bosmany but also unforget-able views of the Považský castle and manor house Burg.

Similarly, skiers can enjoy the stunning natural mo-numents also on a slightly shorter cross-country trail from Vrchteplá through Bodina to Považská Bystri-ca. Those more active ones will easily overcome, for example, the Roháčske col.

Kultúrne, športové a záujmové podujatia

Apríl

V apríli sa na vás tešíme na jednom z najvýznamnejších turistických pochodov Jilemnického jarná 25-ka, ktorého sa každým rokom zúčastňuje čoraz viac priaznivcov. Radi vás privítame 30. marca pri kladení venca k Pamätníku SNP pri príležitosti oslobodenia Vrchteplej a pri obľúbenom stavaní mája.

Jún

Zúčastnite sa populárneho AUTHOR bikemaratónu Súľovské skaly, ktorý organizuje združenie SCK CYKLO TOUR SÚĽOV v spolupráci obecným úradom Súľov-Hradná.

August

Okolie pamätníka sa na dva týždne opäť zmení na stanový tábor astronómov, aby mohli v noci neruše- ne pozorovať meteorický roj Perzeidy. Prídte si aj vy niečo zaželať pod padajúce hviezdy!

Cultural, sporting and interest events

April

In April, we look forward to meeting you at the most important tourist marches called Jilemnického jarná 25-ka, which has been visited by more and more supporters every year. On 30th March, you are welcome to laying a wreath at the monument of SNP to mark the liberation of Vrchteplá, and at the popular may-pole erection.

June

Attend the popular AUTHOR bike marathon Súľovské rocks, organized by the association SCK CYKLO TOUR SÚĽOV in cooperation with the local municipality of Súľov-Hradná.

August

The surroundings of the monument will revert to tent camp of astronomers for fortnight to be able to quietly watch the Perseids meteor shower at night. Join them and make a wish upon the shooting stars!

Pôsobenie hviezdárov v obci

Už niekoľko desaťročí pripravuje Astronomický klub z Plevníka-Drienového spolu s Astronomickým kabinetom pri Považskom osvetovom stredisku expedície amatérskych astronómov. Spočiatku ich organizovali nad obcou Lednické Rovne, ale po výmene elektrického osvetlenia v Dubnici nad Váhom už obloha nebola taká jasná, a tak astronómovia našli inú, vhodnejšiu lokalitu na pozorovanie meteorického roja Perzeidy – a to práve v blízkosti pomníka nad obcou Vrchteplá. Perzeidy sú úlomky kométy, zdanlivo vylietavajúce zo súhvezdia Perzeus. Keď obrovskou rýchlosťou prechádzajú cez atmosféru, horia. Tomu sa hovorí aj padajúce hviezdy. V dobrom počasí ich môže za hodinu „spadnúť“ až päťdesiat.

Observational astronomers in the village

The Astronomy Club from Plevník-Drienové along with the Astronomical Cabinet at Považské Center for Culture have prepared amateur astronomers expeditions for several decades. At first, they organized them near the village of Lednické Rovne, but since the electrical lighting replacement in Dubnica and Váhom the sky has not been clear anymore, so the astronomers found a more suitable location for observing the Perseids meteor shower – just at the monument above the village of Vrchteplá.

Perseids are fragments of a comet, seemingly shooting out of the Perseus constellation. When passing through our atmosphere at a tremendous speed, they burn away. This is called the shooting stars. In a good weather, one may see as much as fifty „shots“ in an hour.

Kontakty

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región Horné Považie

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 908 826 035
@ oocr.hornepovazie@gmail.com
🌐 www.hornepovazie.sk

Turistická informačná kancelária

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 42/432 65 45 ☎ +421 917 450 658
@ info@tikpb.sk
🌐 www.pxcentrumpb.sk

Contacts

Horné Považie Tourist Association

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 908 826 035
@ oocr.hornepovazie@gmail.com
🌐 www.hornepovazie.sk

Tourist Information Office

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 42/432 65 45 ☎ +421 917 450 658
@ info@tikpb.sk
🌐 www.pxcentrumpb.sk

Realizované
s finančnou podporou

Obecný úrad / Municipal Office

✉ Vrchteplá 15
017 05 Považská Bystrica
☎ / 📠 +421 42/439 40 05
@ obecvrchtepla@centrum.sk
🌐 www.vrchtepla.sk